

Judikatūras krājums

TIESAS SPRIEDUMS (pirmā palāta)

2019. gada 10. jūlijā *

Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu – Personu brīva pārvietošanās – Vienlīdzīga attieksme – Sociālās priekšrocības – Regula (ES) Nr. 492/2011 – 7. panta 2. punkts – Finansiāls atbalsts augstākās izglītības iegūšanai – Studenti nerezidenti – Nosacījums, kas ir saistīts ar viņu vecāku nodarbinātības ilgumu valsts teritorijā – Vismaz piecus gadus ilgs laikposms – Septiņu gadu atsaucē laikposms – Atsaucē laikposma aprēķināšanas veids – Pieteikuma par finansiālu atbalstu iesniegšanas brīdis – Netieša diskriminācija – Pamatojums – Samērīgums

Lietā C-410/18

par lūgumu sniegt prejudiciālu nolēmumu atbilstoši LESD 267. pantam, ko *Tribunal administratif* (Luksemburga) iesniedza ar lēmumu, kurš pieņemts 2018. gada 20. jūnijā un kurš Tiesā reģistrēts 2018. gada 22. jūnijā, tiesvedībā

Nicolas Aubriet

pret

Ministre de l'Enseignement supérieur et de la Recherche,

TIESA (pirmā palāta)

šādā sastāvā: palātas priekšsēdētājs Ž.-K. Bonišo [*J.-C. Bonichot*], tiesneši K. Toadere [*C. Toader*], A. Ross [*A. Rosas*] (referents), L. Bejs Larsens [*L. Bay Larsen*] un M. Safjans [*M. Safjan*],

ģenerālvokāts: Dž. Pitrucella [*G. Pitruzzella*],

sekretārs: A. Kalots Eskobars [*A. Calot Escobar*],

ņemot vērā rakstveida procesu,

ņemot vērā apsvērumus, ko sniedza:

- *N. Aubriet* vārdā – *S. Jacquet*, *avocate*,
- Luksemburgas valdības vārdā – *D. Holderer*, pārstāve, kam palīdz *P. Kinsch*, *avocat*,
- Dānijas valdības vārdā – *J. Nymann-Lindegren* un *M. Wolff*, pārstāvji,
- Eiropas Komisijas vārdā – *M. Van Hoof* un *D. Martin*, pārstāvji,

* Tiesvedības valoda – franču.

ņemot vērā pēc ģenerālvokāta uzklaušanās pieņemto lēmumu izskatīt lietu bez ģenerālvokāta secinājumiem,

pasludina šo spriedumu.

Spriedums

- 1 Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu ir par to, kā interpretēt LESD 45. pantu un Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) Nr. 492/2011 (2011. gada 5. aprīlis) par darba ņēmēju brīvu pārvietošanos Savienībā (OV 2011, L 141, 1. lpp.) 7. panta 2. punktu.
- 2 Šis lūgums ir iesniegts tiesvedībā starp *Nicolas Aubriet* (turpmāk tekstā – “*N. Aubriet*”) un *ministre de l’Enseignement supérieur et de la Recherche* [Augstākās izglītības un zinātnes ministriju] (Luksemburga) par Luksemburgas iestāžu atteikumu viņam piešķirt finansiālo atbalstu augstākās izglītības iegūšanai Strasbūrā (Francija) 2014./2015. akadēmiskajam gadam.

Atbilstošās tiesību normas

Savienības tiesības

- 3 Regulas Nr. 492/2011 7. pantā ir paredzēts:

“1. Darba ņēmējam, kas ir dalībvalsts valstspiederīgais, citā dalībvalstī valstspiederības dēļ nedrīkst piemērot citādus darba un nodarbinātības nosacījumus kā minētās valsts darba ņēmējiem, īpaši attiecībā uz atalgojumu, atlaišanu un bezdarba gadījumā – atjaunošanu darbā vai atkārtotu pieņemšanu darbā.

2. Šādam darba ņēmējam ir tādas pašas sociālās un nodokļu priekšrocības kā attiecīgās valsts darba ņēmējiem.

[..].”

- 4 Regulas Nr. 492/2011 7. panta 2. punkts ir formulēts tāpat kā 7. panta 2. punkts Padomes Regulā (EEK) Nr. 1612/68 (1968. gada 15. oktobris) par darba ņēmēju brīvu pārvietošanos Kopienā (OV 1968, L 257, 2. lpp.), kurā grozījumi izdarīti ar Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2004/38/EK (2004. gada 29. aprīlis) (OV 2004, L 158, 77. lpp., un labojumi OV 2004, L 229, 35. lpp., un OV 2005, L 197, 34. lpp.).

Luksemburgas tiesības

Līdz 2014. gadam spēkā esošais tiesiskais regulējums

- 5 Valsts finansiālais atbalsts augstākās izglītības iegūšanai, ko Luksemburgā piešķir stipendijas un aizdevuma veidā un kam var pieteikties neatkarīgi no tā, kurā valstī pieteikuma iesniedzējs ir iecerējis iegūt augstāko izglītību, līdz 2014. gadam bija reglamentēts ar *loi du 22 juin 2000 concernant l’aide financière de l’État pour études supérieures* [2000. gada 22. jūnija Likumu par valsts finansiālo atbalstu augstākās izglītības iegūšanai] (*Mémorial* A 2000, 1106. lpp.), kas tika vairākkārt grozīts.

- 6 Atbilstoši 2000. gada 22. jūnija likumam, kurā grozījumi izdarīti ar 2010. gada 26. jūlija likumu (*Mémorial* A 2010, 2040. lpp.), kas bija spēkā laikā, kad norisinājās pamatlīetas faktiskie apstākļi lietā, kurā tika taisīts 2013. gada 20. jūnija spriedums *Giersch* u.c. (C-20/12, EU:C:2013:411), finansiālais atbalsts augstākās izglītības iegūšanai tika piešķirts jebkuram studentam, kurš bija uzņemts augstākās izglītības studiju programmā un kurš bija vai nu Luksemburgas pilsonis, vai Luksemburgas pilsoņa ģimenes loceklis un kura dzīvesvieta bija Luksemburgā, vai kurš bija citas Eiropas Savienības dalībvalsts pilsonis un uzturējās Luksemburgā darbinieka, pašnodarbinātas personas, tādas personas, kas saglabā šo statusu, vai kādas no iepriekšminēto kategoriju personas ģimenes locekļa statusā, vai arī bija ieguvis pastāvīgās uzturēšanās atļauju.
- 7 Tā kā Luksemburgas valsts finansiālā atbalsta augstākās izglītības iegūšanai sistēma, kas ieviesta ar 2000. gada 22. jūnija likumu, kurā grozījumi izdarīti ar 2010. gada 26. jūlija likumu, ar 2013. gada 20. jūnija spriedumu *Giersch* u.c. (C-20/12, EU:C:2013:411) tika atzīta par nesaderīgu ar Savienības tiesībām, šī atbalsta piešķiršanas nosacījumi tika grozīti ar 2013. gada 19. jūlija likumu (*Mémorial* A 2013, 3214. lpp.). Ar 2000. gada 22. jūnija likumu, kurā grozījumi izdarīti ar 2013. gada 19. jūlija likumu, finansiāla atbalsta augstākās izglītības iegūšanai piešķiršana tika pakārtota nosacījumam par studenta dzīvesvietu Luksemburgas teritorijā, vai – attiecībā uz studentiem, kuri nedzīvo šajā teritorijā, – nosacījumam, ka tie ir tādu darba ņēmēju bērni, kas finansiālā atbalsta pieteikuma iesniegšanas brīdī ir bijuši nodarbināti vai veikuši profesionālo darbību Luksemburgā vismaz piecus gadus ilgu nepārtrauktu laikposmu.

2014. gada 24. jūlija likums

- 8 Ar *loi du 24 juillet 2014 concernant l'aide financière de l'État pour études supérieures* [2014. gada 24. jūlija Likumu par valsts finansiālo atbalstu augstākās izglītības iegūšanai] (*Mémorial* A 2014, 2188. lpp.; turpmāk tekstā – “2014. gada 24. jūlija likums”) tika atcelts grozītais 2000. gada 22. jūnija likums.
- 9 2014. gada 24. jūlija Likuma par valsts finansiālo atbalstu augstākās izglītības iegūšanai 3. pantā ir paredzēts:

“Valsts finansiālo atbalstu augstākās izglītības iegūšanai var saņemt studenti un skolnieki, kas definēti 2. pantā, turpmāk tekstā – “studenti”, kas atbilst kādam no turpmāk minētajiem nosacījumiem, ka students:

- (1) ir Luksemburgas pilsonis vai Luksemburgas pilsoņa ģimenes loceklis un viņa dzīvesvieta ir Luksemburgas Lielhercogistē vai
- (2) ir citas Eiropas Savienības dalībvalsts vai kādas citas Eiropas Ekonomikas zonas līguma dalībvalsts un Šveices Konfederācijas pilsonis, un atbilstoši *loi modifiée du 29 août 2008 sur la libre circulation des personnes et l'immigration* [grozītais 2008. gada 29. augusta Likuma par personu brīvu pārvietošanos un imigrāciju] 2. nodaļai uzturas Luksemburgas Lielhercogistē darbinieka, pašnodarbinātas personas, tādas personas, kas saglabā šo statusu, vai kādas no iepriekšminēto kategoriju personas ģimenes locekļa statusā, vai arī ir ieguvis pastāvīgās uzturēšanās atļauju, vai

[..]

- (5) attiecībā uz studentiem, kuri nav Luksemburgas Lielhercogistes rezidenti:
  - a) ir darba ņēmējs, kas ir Luksemburgas vai Eiropas Savienības [..] pilsonis, kurš pieteikuma par finansiālu atbalstu augstākajai izglītībai iesniegšanas brīdī ir bijis nodarbināts vai veicis profesionālo darbību Luksemburgas Lielhercogistē; vai

b) ir tāda darbaņēmēja bērns, kas ir Luksemburgas vai Eiropas Savienības [...] pilsonis, kurš studenta pieteikuma par finansiālu atbalstu augstākās izglītības iegūšanai iesniegšanas brīdī ir nodarbināts vai veic profesionālo darbību Luksemburgas Lielhercogistē, ar nosacījumu, ka šis darbaņēmējs turpina piedalīties studenta uzturēšanā un ka studenta pieteikuma par finansiālu atbalstu augstākās izglītības iegūšanai iesniegšanas brīdī viņš ir bijis nepārtraukti nodarbināts vai veicis profesionālo darbību Luksemburgas Lielhercogistē vismaz piecus gadus septiņu gadus ilgā atsauces laikposmā, kas tiek aprēķināts atpakaļejoši, sākot no studenta pieteikuma par finansiālu atbalstu augstākās izglītības iegūšanai iesniegšanas brīža, vai, izņēmuma gadījumā, ka darbaņēmēja statusu saglabājusi persona brīdī, kad tā pārtrauca veikt savu profesionālo darbību, atbilda minētajam kritērijam par pieciem nodarbinātības gadiem septiņu gadu laikposmā.

[..]”

Pamatlieta un prejudiciālais jautājums

- 10 *N. Aubriet* – Francijas pilsonis, dzimis 1995. gadā, dzīvo Francijā pie sava tēva *Bruno Aubriet* (turpmāk tekstā – “*B. Aubriet*”).
- 11 *N. Aubriet* 2014./2015. akadēmiskā gada sākumā Strasbūras licejā reģistrējās mācībām, kurās iegūst diplomu par augstākā līmeņa tehnisko izglītību (*brevet de technicien supérieur, BTS*).
- 12 2014. gada 29. septembrī *N. Aubriet* Luksemburgas Augstākās izglītības un zinātnes ministrijas finansiālā atbalsta dienestam iesniedza pieteikumu par valsts finansiālā atbalsta piešķiršanu augstākās izglītības iegūšanai 2014./2015. akadēmiskajam gadam, atbilstoši 2014. gada 24. jūlija likumam.
- 13 *N. Aubriet* šo pieteikumu iesniedza kā tāda darbaņēmēja bērns, kurš ir nodarbināts Luksemburgas Lielhercogistē.
- 14 *B. Aubriet*, Francijas iedzīvotājs, ir pārrobežu darbaņēmējs, kurš kopš 1991. gada 1. oktobra ar isākiem vai garākiem pārtraukumiem ir strādājis algotu darbu Luksemburgā. Viņš no 1991. gada 1. oktobra līdz 2001. gada 30. septembrim desmit gadus Luksemburgā veica profesionālo darbību kā algots darbinieks. Pēc tam, kad līdz 2002. gada 5. februārim *B. Aubriet* bija bezdarbnieks, viņš no jauna bija nodarbināts Luksemburgas teritorijā sešus gadus, proti, no 2002. gada 6. februāra līdz 2008. gada 14. janvārim. No 2008. gada 15. janvāra līdz 2012. gada 16. decembrim viņš veica profesionālu darbību Francijā. Pēc profesionālās darbības atsākšanas Luksemburgā no 2012. gada 17. decembra līdz 2014. gada 30. septembrim, pēc atlaišanas ekonomisku apsvērumu dēļ viņš atkal kļuva par bezdarbnieku.
- 15 Luksemburgas iestādes 2014. gada 5. novembrī noraidīja *N. Aubriet* pieteikumu par finansiālā atbalsta saņemšanu augstākās izglītības iegūšanai Strasbūrā, balstoties uz 2014. gada 24. jūlija likuma 3. panta 5. punkta b) apakšpunktu, ar pamatojumu, ka *B. Aubriet* nav veicis profesionālo darbību Luksemburgā vismaz piecus gadus septiņu gadu atsauces laikposmā, aprēķinot atpakaļejoši no 2014. gada 29. septembra – finansiālā atbalsta pieteikuma iesniegšanas datuma.
- 16 *N. Aubriet* 2015. gada 6. maijā cēla prasību par šo atteikumu *Tribunal administratif* [Administratīvajā tiesā] (Luksemburga). Šīs prasības izskatīšana tika apturēta pēc lūguma sniegt prejudiciālu nolēmumu iesniegšanas tiesvedībā, kurā 2016. gada 14. decembrī tika pasludināts spriedums *Bragança Linares Verruga* u.c. (C-238/15, EU:C:2016:949).
- 17 2016. gada 1. jūlijā *N. Aubriet* pieņēma darbā Luksemburgas darba devējs, pie kura viņš savu mācību laikā bija veicis profesionālo praksi. Viņš turpina dzīvot Francijā.

18 Savukārt *B. Aubriet* no jauna atrada darbu Luksemburgā. No 2017. gada 14. septembra līdz 2017. gada 29. septembrim un no 2017. gada 16. oktobra līdz 2018. gada 15. oktobrim viņš bija reģistrēts *Centre commun luxembourgeois de la Sécurité sociale* [Luksemburgas Kopējā sociālā nodrošinājuma centrā].

19 Šajos apstākļos *Tribunal administratif* nolēma apturēt tiesvedību un uzdot Tiesai šādu prejudiciālu jautājumu:

“Vai 2014. gada 24. jūlija likuma 3. panta 5. [punkta] b) [apakšpunktā] Luksemburgas Lielhercogistē nedzīvojošiem studentiem izvirzītais nosacījums, neņemot vērā citus piesaistes kritērijus, proti, ka viņiem ir jābūt tādu darba ņēmēju bērniem, kuri pieteikuma par finansiālu atbalstu iesniegšanas brīdī Luksemburgā ir bijuši darba ņēmēji vai pašnodarbinātie vismaz piecus gadus bez pārtraukuma septiņu gadu atsaucē laikposmā, ir nepieciešams, lai sasniegtu Luksemburgas likumdevēja izvirzīto mērķi, proti, censties veicināt personu ar augstākās izglītības diplomu īpatsvara pieaugumu?”

Par prejudiciālo jautājumu

20 Vispirms ir jānorāda, ka pat tad, ja valsts tiesa ar savu jautājumu formāli nelūdz Tiesai sniegt konkrētas Savienības tiesību normas interpretāciju, bet tikai lūdz ieņemt nostāju jautājumā par to, cik “nepieciešams” ir nosacījums, kas valsts tiesību aktā ir izvirzīts studentiem, kuri nedzīvo Luksemburgā, lai saņemtu valsts finansiālu atbalstu augstākās izglītības iegūšanai, – nosacījums, kuram būtu jāļauj sasniegt šī tiesību akta mērķi, kas savukārt liek rasties jautājumam par Savienības tiesību samērīguma principu, šāds apstāklis nav šķērslis Tiesai sniegt valsts tiesai Savienības tiesību interpretāciju, kas tai var būt noderīga, lemjot par tajā izskatāmo lietu, neatkarīgi no tā, vai šī tiesa savu jautājumu formulējumā ir uz tām atsaukusies.

21 Proti, kā tas izriet no pastāvīgās judikatūras, Tiesai no visa iesniedzējtiesas iesniegtās informācijas kopuma, it īpaši no lēmuma lūgt prejudiciālu nolēmumu pamatojuma, ir jāizdala tie minēto tiesību elementi, kuri, ņemot vērā pamatlietas strīda priekšmetu, ir jāinterpretē (spriedums, 2019. gada 8. maijs, *EN.SA.*, C-712/17, EU:C:2019:374, 19. punkts un tajā minētā judikatūra).

22 Šajā ziņā no lēmuma lūgt prejudiciālu nolēmumu skaidri izriet, ka prejudiciālais jautājums ir turpinājums 2013. gada 20. jūnija spriedumam *Giersch* u.c. (C-20/12, EU:C:2013:411), kā arī 2016. gada 14. decembra spriedumam *Bragança Linares Verruga* u.c. (C-238/15, EU:C:2016:949), kas taisīti, pamatojoties uz no tās pašas valsts tiesas saņemtiem lūgumiem sniegt prejudiciālu nolēmumu. Turklāt iesniedzējtiesa – nevis prejudiciālā jautājuma formulējumā, bet pašā lūguma sniegt prejudiciālu nolēmumu tekstā – tieši norāda uz tiesību normām, kas attiecas uz darba ņēmēju un viņu ģimenes locekļu brīvu pārvietošanos Savienībā, proti, Regulas Nr. 492/2011 7. panta 2. punktu, lasot to kopsakarā ar LESD 45. pantu. Visbeidzot, šī tiesa pietiekami izklāsta iemeslus, kas likuši tai šaubīties par šo Savienības tiesību normu interpretāciju, kā arī saikni, ko tā konstatējusi starp šīm tiesību normām un pamatlietai piemērojamiem valsts tiesību aktiem.

23 Līdz ar to uzdotais jautājums ir jāsaprot kā tāds, kura būtība ir noskaidrot, vai LESD 45. pants un Regulas Nr. 492/2011 7. panta 2. punkts ir jāinterpretē tādējādi, ka tiem ir pretrunā tādi dalībvalsts tiesību akti, saskaņā ar kuriem finansiāla atbalsta augstākās izglītības iegūšanai piešķiršana studentiem nerezidentiem ir pakārtota nosacījumam, ka pieteikuma par finansiālu atbalstu iesniegšanas brīdī viens no viņu vecākiem ir bijis nodarbināts vai veicis profesionālu darbību šajā dalībvalstī vismaz piecus gadus septiņu gadu atsaucē laikposmā, aprēķinot atpakaļejoši no finanšu atbalsta pieteikuma datuma, neņemot vērā citus piesaistes kritērijus, taču šāds nosacījums nav paredzēts attiecībā uz studentiem, kas dzīvo minētās dalībvalsts teritorijā.

24 Saskaņā ar Regulas Nr. 492/2011 7. panta 2. punktu darba ņēmējam, kas ir kādas dalībvalsts pilsonis, citās dalībvalstīs ir tādas pašas sociālās un nodokļu priekšrocības kā attiecīgās valsts darba ņēmējiem. Uz šo normu vienādi var atsaukties gan migrējošie darba ņēmēji, kas dzīvo uzņemošajā dalībvalstī, gan

arī pārrobežu darba ņēmēji, kuri, kaut strādā algotu darbu šajā dalībvalstī, tomēr dzīvo citā dalībvalstī (šajā nozīmē skat. spriedumus, 1997. gada 27. novembris, *Meints*, C-57/96, EU:C:1997:564, 50. punkts; 2013. gada 20. jūnijs, *Giersch* u.c., C-20/12, EU:C:2013:411, 37. punkts, kā arī 2016. gada 14. decembris, *Bragança Linares Verruga* u.c., C-238/15, EU:C:2016:949, 39. punkts).

- 25 No pastāvīgās judikatūras izriet, ka atbalsts, kuru piešķir uzturēšanās izdevumu segšanai un mācībām, lai iegūtu augstāko izglītību, kas sniedz profesionālo kvalifikāciju, ir migrējoša darba ņēmēja sociāla priekšrocība Regulas Nr. 492/2011 7. panta 2. punkta izpratnē, uz kuru migrējoša darba ņēmēja bērns var atsaukties pats, ja saskaņā ar valsts tiesībām šāds atbalsts tiek piešķirts tieši studentam (spriedumi, 2013. gada 20. jūnijs, *Giersch* u.c., C-20/12, EU:C:2013:411, 38.–40. punkts, kā arī 2016. gada 14. decembris, *Bragança Linares Verruga* u.c., C-238/15, EU:C:2016:949, 40. punkts).
- 26 Vienlīdzīgas attieksmes princips, kas ir ietverts gan LESD 45. pantā, gan Regulas Nr. 492/2011 7. pantā, aizliedz ne vien tiešu diskrimināciju pilsonības dēļ, bet arī jebkādas formas netiešu diskrimināciju, kas, piemērojot citus nošķiršanas kritērijus, faktiski rada tādu pašu rezultātu (skat. spriedumus, 2010. gada 13. aprīlis, *Bressol* u.c., C-73/08, EU:C:2010:181, 40. punkts, kā arī 2016. gada 14. decembris, *Bragança Linares Verruga* u.c., C-238/15, EU:C:2016:949, 41. punkts).
- 27 Pamatlietā aplūkotajos valsts tiesību aktos finansiāla atbalsta augstākās izglītības iegūšanai piešķiršana ir pakārtota nosacījumam par studenta dzīvesvietu Luksemburgas teritorijā, vai – attiecībā uz studentiem nerezidentiem – nosacījumam, ka tie ir tādu darba ņēmēju bērni, kas ir bijuši nodarbināti vai veikuši profesionālo darbību Luksemburgā vismaz piecus gadus septiņu gadu atsaucēs laikposmā pirms finansiālā atbalsta pieteikuma iesniegšanas brīža. Lai gan tas vienlīdz attiecas uz Luksemburgas pilsoņiem un citu dalībvalstu pilsoņiem, šāds nosacījums par minimālo nodarbinātības ilgumu nav paredzēts attiecībā uz studentiem, kuri dzīvo Luksemburgas teritorijā.
- 28 Šāda uz dzīvesvietu balstīta nošķiršana, kas var būt īpaši nelabvēlīga citu dalībvalstu pilsoņiem, jo nerezidenti visbiežāk ir citu valstu pilsoņi (šajā nozīmē skat. spriedumus, 2012. gada 14. jūnijs, Komisija/Nīderlande, C-542/09, EU:C:2012:346, 38. punkts; 2013. gada 20. jūnijs, *Giersch* u.c., C-20/12, EU:C:2013:411, 44. punkts, kā arī 2016. gada 14. decembris, *Bragança Linares Verruga* u.c., C-238/15, EU:C:2016:949, 43. punkts), rada netiešu diskrimināciju pilsonības dēļ, kas būtu pieļaujama tikai ar nosacījumu, ka tā ir objektīvi pamatota.
- 29 Lai tā būtu pamatota, tai jābūt piemērotai, lai nodrošinātu legītīma mērķa sasniegšanu, un tā nedrīkst pārsniegt to, kas vajadzīgs šī mērķa sasniegšanai.
- 30 Šajā ziņā ir jānorāda, ka, pirmkārt, kā uzsver Luksemburgas valdība, 2014. gada 24. jūlija likuma, tāpat kā 2000. gada 22. jūnija likuma, kas grozīts ar 2010. gada 26. jūlija likumu, mērķis ir būtiski palielināt to Luksemburgas iedzīvotāju daļu, kuriem ir augstākā izglītība.
- 31 Tiesa jau ir nospriedusi, ka mērķis veicināt augstākās izglītības iegūšanu ir Savienības līmenī atzīts vispārējo interešu mērķis un ka dalībvalsts īstenots pasākums, lai nodrošinātu, ka tās iedzīvotājiem ir augsts izglītības līmenis, ir legītīms mērķis, kas var attaisnot netiešu diskrimināciju pilsonības dēļ (spriedumi, 2013. gada 20. jūnijs, *Giersch* u.c., C-20/12, EU:C:2013:411, 53. un 56. punkts, kā arī 2016. gada 14. decembris, *Bragança Linares Verruga* u.c., C-238/15, EU:C:2016:949, 46. punkts).
- 32 Otrkārt, attiecībā uz jautājumu par to, vai tāds nosacījums par vismaz piecus gadus ilgu nodarbinātību pieteikuma par studiju finansējumu iesniegšanas brīdī kā pamatlietā aplūkotais ir piemērots šāda mērķa sasniegšanai, ir svarīgi atgādināt, ka saskaņā ar pastāvīgo judikatūru attiecībā uz migrējošiem un pārrobežu darba ņēmējiem tas, ka viņi ir piekļuvuši kādas dalībvalsts darba tirgum, principā rada pietiekamu integrācijas saikni ar šīs valsts sabiedrību, kas viņiem ļauj tajā izmantot vienlīdzīgas attieksmes principu salīdzinājumā ar valsts darba ņēmējiem sociālo priekšrocību ziņā (šajā nozīmē skat. spriedumus, 2012. gada 14. jūnijs, Komisija/Nīderlande, C-542/09, EU:C:2012:346, 65. punkts, kā arī 2013. gada 20. jūnijs, *Giersch* u.c., C-20/12, EU:C:2013:411, 63. punkts).

- 33 Integrācijas saikne it īpaši izriet no tā, ka migrējošie darba ņēmēji piedalās uzņemošās dalībvalsts sociālās politikas finansējumā ar nodokļu un sociālajām iemaksām, ko viņi maksā šajā dalībvalstī saistībā ar algoto darbu, ko viņi tajā veic. Tādējādi viņiem ir jāvar gūt no tās labumu saskaņā ar tādiem pašiem nosacījumiem kā valsts darba ņēmējiem (šajā nozīmē skat. spriedumus, 2012. gada 14. jūnijs, Komisija/Nīderlande, C-542/09, EU:C:2012:346, 66. punkts, kā arī 2013. gada 20. jūnijs, *Giersch* u.c., C-20/12, EU:C:2013:411, 63. punkts).
- 34 Tomēr Tiesa jau ir atzinusi, ka valsts tiesiskais regulējums – kas ir netieši diskriminējošs un ierobežo sociālo priekšrocību Regulas Nr. 492/2011 7. panta 2. punkta izpratnē piešķiršanu pārrobežu darba ņēmējiem, ja nav pietiekamas piesaistes sabiedrībai, kurā viņi veic savu darbību, nedzīvojot tajā, – var būt objektīvi pamatots (skat. spriedumus, 2007. gada 18. jūlijs, *Geven*, C-213/05, EU:C:2007:438, 26. punkts, kā arī 2016. gada 14. decembris, *Bragança Linares Verruga* u.c., C-238/15, EU:C:2016:949, 51. punkts).
- 35 It īpaši attiecībā uz valsts finansiālā atbalsta augstākās izglītības iegūšanai piešķiršanu migrējošo un pārrobežu darba ņēmēju bērniem nerezidentiem Tiesa ir norādījusi, ka tas, ka attiecīgā studenta vecāki pietiekami ilgu laikposmu ir nodarbināti dalībvalstī, kas piešķir lūgto atbalstu, varot būt piemēroti, lai pierādītu reālās piesaistes pakāpi šīs valsts sabiedrībai vai darba tirgum (spriedumi, 2013. gada 20. jūnijs, *Giersch* u.c., C-20/12, EU:C:2013:411, 78. punkts, kā arī 2016. gada 14. decembris, *Bragança Linares Verruga* u.c., C-238/15, EU:C:2016:949, 55. punkts).
- 36 Tiesa 2016. gada 14. decembra sprieduma *Bragança Linares Verruga* u.c. (C-238/15, EU:C:2016:949) 58. punktā šajā kontekstā atzina, ka prasība, saskaņā ar kuru, lai pārrobežu darba ņēmēju bērni varētu prasīt piešķirt valsts finansiālo atbalstu augstākās izglītības iegūšanai, vecākam, kas ir pārrobežu darba ņēmējs, jābūt nostrādājušam vismaz piecus gadus valstī, kura piešķir atbalstu, tā lai varētu pierādīt šādu darba ņēmēju piesaisti šīs dalībvalsts sabiedrībai, kā arī saprātīgu iespējamību, ka students pēc tam, kad būs pabeidzis studijas, atgriezies dalībvalstī, kas piešķir atbalstu.
- 37 Ja tāds nosacījums kā pamatlietā aplūkotais, kas attiecas uz minimālo nodarbinātības ilgumu pieteikuma par finansiālo atbalstu iesniegšanas brīdī, ir tādējādi piemērots, lai sasniegtu mērķi, kas paredz veicināt augstākās izglītības iegūšanu un būtiski palielināt tādu Luksemburgas iedzīvotāju īpatsvaru, kuriem ir augstākās izglītības diploms, treškārt, ir jāizpēta, vai, 2014. gada 24. jūlija likuma 3. panta 5. punkta b) apakšpunktā nosakot septiņu gadu atsauces laikposmu pirms finansiālā atbalsta pieteikuma iesniegšanas brīža, lai aprēķinātu minimālo piecus gadus ilgo nodarbinātības ilgumu, nav pārsniegts tas, kas vajadzīgs izvirzītā mērķa sasniegšanai.
- 38 Šajā ziņā ir svarīgi atgādināt, ka lietā, kurā 2016. gada 14. decembrī tika pasludināts spriedums *Bragança Linares Verruga* u.c. (C-238/15, EU:C:2016:949), izvērtētajā tiesību aktā finansiālā atbalsta augstākās izglītības iegūšanai piešķiršana studentiem nerezidentiem bija pakārtota nosacījumam, ka kāds no viņu vecākiem pieteikuma par finansiālu atbalstu iesniegšanas brīdī minimālo piecus gadus ilgo laikposmu ir bijis nepārtraukti nodarbināts Luksemburgā.
- 39 Tiesa nosprieda, ka šāds tiesību akts ir ierobežojums, kurš pārsniedz to, kas vajadzīgs, lai sasniegtu leģitīmo mērķi palielināt iedzīvotāju vidū personu skaitu ar augstākās izglītības diplomu, jo tas neļāva kompetentajām iestādēm piešķirt šo atbalstu, ja vecāki, neraugoties uz dažiem īsiem pārtraukumiem, laikā pirms šī pieteikuma iesniegšanas bija nostrādājuši Luksemburgā nozīmīgu laikposmu, šajā gadījumā gandrīz astoņus gadus, tādā ziņā, ka šie pārtraukumi nepārtrauc finansiālā atbalsta pieteikuma iesniedzēja piesaisti Luksemburgas Lielhercogistei (spriedums, 2016. gada 14. decembris, *Bragança Linares Verruga* u.c., C-238/15, EU:C:2016:949, 69. punkts).
- 40 Šajā lietā Luksemburgas valdība norāda, ka, 2014. gada 24. jūlija likuma 3. panta 5. punkta b) apakšpunktā nosakot septiņu gadu atsauces laikposmu, lai aprēķinātu minimālo piecus gadus ilgo nodarbinātības ilgumu, ir iespējams, konkrēti, ņemt vērā neilgus pārrobežu darba ņēmēja nodarbinātības pārtraukumus, jo tiek pieļautas situācijas, kurās vecāks nav veicis profesionālo darbību

Luksemburgā divus gadus no kopējā septiņu gadu laikposma. Turpretim valsts likumdevējs esot tiesīgs uzskatīt, ka – atšķirībā no maziem pārtraukumiem – ar lielākiem pārtraukumiem tiekot sarauta pārrobežu darba ņēmēju un viņu bērnu piesaiste Luksemburgai un zūd šīs dalībvalsts interese piešķirt atbalstu šiem studentiem. Konkrēti, gandrīz piecus gadus ildzis nodarbinātības pārtraukums, kā tas bija *B. Aubriet* gadījumā, varētu tikt likumīgi uzskatīts par tādu, kam ir minētās sekas.

- 41 Turklāt Luksemburgas valdība uzskata – lai iestādei, kam uzdots veikt standartizētu masveida procedūru, padarītu iespējamu finansiālā atbalsta pieteikumu izskatīšanu, ir nepieciešams piemērot tādu objektīvu un neitrālu kritēriju kā minimālais nodarbinātības ilgums noteiktā atsaucē laikposmā, izslēdzot jebkāda cita tāda piesaistes kritērija ņemšanu vērā, kas ļautu pierādīt, ka pārrobežu darba ņēmējam ir pietiekama saikne ar Luksemburgas sabiedrību.
- 42 Tāda iespēja nozīmētu, ka faktiski iestādei, kas izskata pieteikumus par finansiālo atbalstu, būtu jāņem vērā katra gadījuma konkrētie apstākļi un katrā gadījumā atsevišķi jāizvērtē tas, vai pastāv subjektīvs elements, proti, vai pārrobežu darba ņēmējiem, kas nodarbināti Luksemburgā vismaz piecus gadus septiņus gadus ilgā atsaucē laikposmā, ir “pietiekama saikne ar Luksemburgas sabiedrību”. Taču nediskriminācijas un samērīguma principus nevar interpretēt tā, ka tie liek valsts iestādei, kam uzdots veikt standartizētu masveida procedūru, veikt šādu katra gadījuma atsevišķu izvērtēšanu.
- 43 Tomēr ir svarīgi norādīt, ka pamatlietā valsts finansiālais atbalsts augstākās izglītības iegūšanai *N. Aubriet* tika atteikts, neraugoties uz to, ka viņa tēvs ilgstoši, gados, vēl pirms viņa dēls iesniedza pieteikumu par finansiālo atbalstu, strādāja Luksemburgā algotu darbu nozīmīgu laikposmu, kas būtiski pārsniedz minimālo piecu gadu laikposmu. Faktiski *B. Aubriet* bija nodokļu maksātājs Luksemburgā un veica iemaksas šīs valsts sociālā nodrošinājuma sistēmā vairāk kā 17 gadus 23 gadu laikposmā, pirms viņa dēls iesniedza pieteikumu par finansiālo atbalstu augstākās izglītības iegūšanai, proti, no 1991. gada līdz 2014. gadam.
- 44 Bet *B. Aubriet* neatbilst nosacījumam par minimālo nodarbinātības ilgumu atsaucē laikposmā, kas paredzēts 2014. gada 24. jūlija likumā, jo viņam bija jāpārtrauc sava profesionālā darbība Luksemburgā no 2008. gada 15. janvāra līdz 2012. gada 16. decembrim, lai atrastu darbu savā dzīvesvietas valstī.
- 45 Tādējādi, kā izriet no *B. Aubriet* situācijas, vienīgi ar to, ka tiek ņemta vērā profesionālā darbība, ko pārrobežu darba ņēmējs septiņu gadu atsaucē laikposmā pirms pieteikuma par finansiālā atbalsta iesniegšanas veicis Luksemburgā, nepietiek, lai visaptveroši izvērtētu, cik būtiska ir šī pārrobežu darba ņēmēja saikne ar Luksemburgas darba tirgu, it īpaši, ja viņš tur jau ir bijis nodarbināts ievērojami ilgu laiku pirms atsaucē laikposma.
- 46 Līdz ar to tāda tiesību norma, kā tā, kas paredzēta attiecīgajā tiesību aktā, ar kuru finansiālā atbalsta piešķiršana augstākās izglītības iegūšanai studentiem nerezidentiem tiek pakārtota nosacījumam, ka kāds no to vecākiem ir strādājis Luksemburgā vismaz piecus gadus septiņu gadu atsaucē laikposmā pirms pieteikuma par finansiālo atbalstu iesniegšanas, rada ierobežojumu, kas pārsniedz to, kas ir nepieciešams, lai sasniegtu leģitīmo mērķi, kurš paredz palielināt augstākās izglītības ieguvēju īpatsvaru pastāvīgo iedzīvotāju vidū.
- 47 No iepriekš minētajiem apsvērumiem izriet, ka uzdoto jautājumu jāatbild, ka LESD 45. pants un Regulas Nr. 492/2011 7. panta 2. punkts ir jāinterpretē tādējādi, ka tiem ir pretrunā tāds dalībvalsts tiesiskais regulējums kā pamatlietā aplūkotais, saskaņā ar kuru finansiāla atbalsta augstākās izglītības iegūšanai piešķiršana studentiem nerezidentiem ir pakārtota nosacījumam, ka pieteikuma par finansiālu atbalstu iesniegšanas brīdī viens no viņu vecākiem ir bijis nodarbināts vai veicis profesionālu darbību šajā dalībvalstī vismaz piecus gadus septiņu gadu atsaucē laikposmā, kas aprēķināts, atpakaļejoši skaitot no minētā finanšu atbalsta pieteikuma iesniegšanas datuma, jo atbilstoši tam nav iespējams pietiekami plaši aplūkot to, vai, iespējams, pastāv pietiekama piesaiste šīs dalībvalsts darba tirgum.

Par tiesāšanās izdevumiem

- 48 Attiecībā uz pamatlietas pusēm šī tiesvedība ir stadija procesā, kuru izskata iesniedzējtiesa, un tā lemj par tiesāšanās izdevumiem. Izdevumi, kas radušies, iesniedzot apsvērumus Tiesai, un kas nav minēto pušu izdevumi, nav atlīdzināmi.

Ar šādu pamatojumu Tiesa (pirmā palāta) nospriež:

LESD 45. pants un Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) Nr. 492/2011 (2011. gada 5. aprīlis) par darba ņēmēju brīvu pārvietošanos Savienībā 7. panta 2. punkts ir jāinterpretē tādējādi, ka tiem ir pretrunā tāds dalībvalsts tiesiskais regulējums kā pamatlietā aplūkots, saskaņā ar kuru finansiāla atbalsta augstākās izglītības iegūšanai piešķiršana studentiem nerezidentiem ir pakārtota nosacījumam, ka pieteikuma par finansiālu atbalstu iesniegšanas brīdī viens no viņu vecākiem ir bijis nodarbināts vai veicis profesionālu darbību šajā dalībvalstī vismaz piecus gadus septiņu gadu atsauces laikposmā, kas aprēķināts, atpakaļejoši skaitot no minētā finanšu atbalsta pieteikuma iesniegšanas datuma, jo atbilstoši tam nav iespējams pietiekami plaši aplūkot to, vai, iespējams, pastāv pietiekama piesaiste šīs dalībvalsts darba tirgum.

[Paraksti]